

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
NILSE WAHLA
přednesené dne 12. prosince 2013¹

Věc C-470/12

**Pohotovost s. r. o.
proti
Miroslavu Vašutovi**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Okresným soudem Svidník (Slovensko)]

„Zneužívající klauzule ve spotřebitelských smlouvách — Nucený výkon rozhodčího nálezu — Právo sdružení na ochranu spotřebitelů na vstup do řízení jako vedlejší účastník — Řízení o předběžné otázce — ‚Zpětvzetí‘ návrhu na nucený výkon oprávněným v původním řízení — Zachování žádosti předkládajícím soudem — Pravomoc Soudního dvora“

1. Projednávanou žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce žádá Okresný soud Svidník (okresní soud Svidník) (Slovensko) o výklad některých ustanovení směrnice 93/13/EHS², ve spojení s články 38 a 47 Listiny základních práv Evropské unie³, za účelem určení, zda sdružení na ochranu práv spotřebitelů musejí z důvodu úsilí o vysokou úroveň ochrany spotřebitelů zakotvenou v unijním právu mít právo na vstup do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu jako vedlejší účastník.

2. Kromě problematiky týkající se věci samé, která byla Soudnímu dvoru formálně předložena, vyvstává rovněž otázka, zda má Soudní dvůr stále pravomoc rozhodnout. Vzhledem k vývoji vnitrostátního řízení týkajícího se sporu v původním řízení, který souvisí se zpětvzetím návrhu oprávněným – a zároveň s pravděpodobným urovnáním sporu, který vedl k žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce – je totiž třeba nejprve určit, zda je ještě třeba, aby Soudní dvůr vydal rozhodnutí, když předkládající soud dosud formálně nevzal svou žádost zpět.

3. Navzdory pochybnostem, které mohou důvodně vyvstat, zda je stále třeba vydat rozhodnutí ve věci samé, a i přes nedostatek informací poskytnutých předkládajícím soudem jsem toho názoru, že by Soudní dvůr, veden duchem spolupráce, jímž se má řízení o předběžné otázce řídit, měl v konečném výsledku prohlásit, že má k projednání této věci pravomoc. Pokud jde o věc samou, jsem toho názoru, že za současného stavu unijního práva není účinnost ochrany přiznané spotřebitelům narušena ani ustanovením vnitrostátního práva, které neumožňuje sdružení na ochranu práv spotřebitelů vstoupit do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu jako vedlejší účastník, ani ustanovením vnitrostátního práva, které tento vstup dovozuje.

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — Směrnice Rady ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, s. 29).

3 — Dále jen „Listina“.

I – Právní rámec

A – Směrnice 93/13

4. Článek 6 odst. 1 směrnice 93/13 stanoví:

„Členské státy stanoví, že nepřiměřené podmínky [zneužívající klauzule] použité ve smlouvě uzavřené prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem nejsou podle jejich vnitrostátních právních předpisů pro spotřebitele závazné a že smlouva zůstává pro strany závaznou za stejných podmínek, může-li nadále existovat bez dotýcných nepřiměřených podmínek [zneužívajících klauzulí].“

5. Článek 7 uvedené směrnice zní:

„1. Členské státy zajistí, aby v zájmu spotřebitelů a konkurentů existovaly přiměřené a účinné prostředky zabraňující dalšímu používání nepřiměřených podmínek [zneužívajících klauzulí] ve smlouvách, které uzavírají prodávající nebo poskytovatelé se spotřebiteli.

2. Prostředky uvedené v odstavci 1 musí obsahovat ustanovení, podle nichž osoby nebo organizace, které mají podle vnitrostátních právních předpisů oprávněný zájem na ochraně spotřebitelů, mohou požádat v souladu s vnitrostátními právními předpisy soud nebo příslušné správní orgány o rozhodnutí, zda smluvní podmínky sepsané pro obecné použití jsou nepřiměřené [zneužívající], aby tak mohly použít vhodné a účinné prostředky k zabránění dalšímu použití takových podmínek.

3. S náležitým ohledem na vnitrostátní právní předpisy mohou být zákonné opravné prostředky uvedené v odstavci 2 zaměřeny odděleně nebo společně proti řadě prodávajících nebo poskytovatelů z téhož hospodářského odvětví nebo jejich sdružením používajícím stejné obecné smluvní podmínky nebo podobné podmínky nebo doporučujícím jejich použití.“

6. Článek 8 směrnice 93/13 uvádí:

„Členské státy mohou přijmout nebo ponechat v platnosti přísnější ustanovení slučitelná se Smlouvou v oblasti působnosti této směrnice, aby zajistily nejvyšší stupeň ochrany spotřebitele.“

B – Slovenské právo

7. Ustanovení § 93 občanského soudního řádu, ve znění použitelném na skutkové okolnosti v původním řízení, stanoví:

„1. Jako vedlejší účastník se vedle žalobce nebo žalovaného může řízení zúčastnit ten, kdo má právní zájem na jeho výsledku, pokud nejde o řízení o rozvod, neplatnost manželství, nebo určení, zda tu manželství je či není.

2. Jako vedlejší účastník se vedle žalobce nebo žalovaného může řízení zúčastnit i právnická osoba, jejímž předmětem činnosti je ochrana práv podle zvláštního předpisu.

[...]“

8. Ustanovení § 251 odst. 4 tohoto řádu uvádí:

„Na výkon rozhodnutí a exekuční řízení podle zvláštního předpisu [...] se použijí ustanovení předcházejících částí, nestanoví-li tento zvláštní předpis jinak. Rozhoduje se však vždy usnesením.“

9. Ustanovení § 37 odst. 1 exekučního řádu, ve znění použitelném na skutkové okolnosti v původním řízení (dále jen „exekuční řád“), stanoví:

„Účastníky řízení jsou oprávněný a povinný; jiné osoby jsou účastníky jen té části řízení, ve které jim toto postavení přiznává tento zákon. Rozhoduje-li soud o nákladech exekuce, je účastníkem řízení i pověřený exekutor.“

10. Podle § 25 odst. 1 a 2 zákona č. 250/2007 o ochraně spotřebitele může sdružení podat návrh na zahájení řízení u správního orgánu nebo u soudu ve věci ochrany práv spotřebitelů nebo může být účastníkem řízení, jsou-li tyto cíle hlavním předmětem jeho činnosti nebo je uvedeno na seznamu oprávněných osob vedeném vnitrostátní komisí, aniž je dotčeno právo soudu přezkoumat, zda je tento subjekt v daném případě oprávněn podat návrh na zahájení řízení. Kromě toho může sdružení na základě zmocnění zastupovat spotřebitele v řízeních před státními orgány o uplatňování jeho práv, včetně náhrady újmy způsobené porušením práv spotřebitele.

II – Skutkový základ sporu a předběžné otázky

11. Skutkový základ sporu, jak byl stručně vylíčen předkládajícím soudem, může být popsán následovně.

12. Pohotovost s. r. o. (dále jen „Pohotovost“), oprávněná v původním řízení, poskytla spotřebitelský úvěr M. Vašutovi, povinnému v původním řízení⁴.

13. Z neuvedených důvodů byla M. Vašutovi rozhodčím nálezem Stáleho rozhodcovského soudu (stálý rozhodčí soud) ze dne 9. prosince 2010 uložena povinnost vrátit této společnosti blíže neupřesněnou částku. Podle informací poskytnutých předkládajícím soudem se tento rozhodčí nález stal pravomocným a vykonatelným.

14. Následně společnost Pohotovost požádala příslušného soudního exekutora o vykonání exekuce v souladu s platnými slovenskými právními předpisy. Dne 25. března 2011 požádal soudní exekutor Okresný soud Svidník o udělení pověření k vykonání exekuce na základě uvedeného rozhodčího nálezu. Tento soud dne 29. června 2011 zastavil řízení v části týkající se vymáhání úroku z prodlení ze směnky a soudnímu exekutorovi nepřiznal náhradu exekučního řízení v zastavené části.

15. Dne 9. září 2011 podalo Združenie na ochranu občana spotřebitele HOOS (sdružení na ochranu občana spotřebitele, dále jen sdružení „HOOS“) návrh na vstup do exekučního řízení. Sdružení HOOS ve věci samé zejména tvrdilo, že soudní exekutor, který byl v minulosti v pracovněprávním vztahu se společností Pohotovost', nesplňoval povinnost nestrannosti, a že je tudíž třeba uvedené řízení zastavit.

16. Dne 27. března 2012 podala Pohotovost návrh, aby sdružení HOOS nebyl umožněn vstup do řízení jako vedlejšímu účastníkovi, jelikož tato možnost není v exekučním řádu stanovena.

17. Předkládající soud usnesením vydaným vyšším soudním úředníkem⁵ dne 24. května 2012 rozhodl o nepřípustnosti vstupu uvedeného sdružení do exekučního řízení jako vedlejšího účastníka a zároveň nevyhověl návrhům tohoto sdružení.

4 — Podle informací, kterých jsem nabyl po prostudování vnitrostátního spisu, byla tato smlouva uzavřena v průběhu roku 2010.

5 — Toto je označení, které je uvedeno v předkládacím rozhodnutí. Není možné určit, zda tento úředník má či nemá postavení soudce.

18. Sdružení HOOS podalo dne 18. června 2012 proti tomuto usnesení u téhož předkládajícího soudu odvolání. Tvrdilo, že M. Vašuta nebyl dostatečně informován, že mu soud neposkytl ochranu *ex offio* před zneužívající rozhodčí doložkou a nevyvodil závěry z neuvedení roční procentní sazby nákladů (RPSN) ve smlouvě o spotřebitelském úvěru. Podle tohoto sdružení předkládající soud nesprávně uplatnil judikaturu⁶.

19. Za těchto okolností se Okresný soud Svidník rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Má se čl. 6 odst. 1, čl. 7 odst. 1 a článek 8 směrnice 93/13 [...], ve spojení s články 47 a 38 Listiny, vykládat tak, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je § 37 odst. 1 a 3 exekučního řádu, která neumožňuje sdružení na ochranu práv spotřebitelů v exekučním řízení vedlejší účastenství?
- 2) Je-li odpověď na první otázku taková, že uvedená právní úprava není v rozporu s [unijním] právem, mají se ustanovení § 37 odst. 1 a 3 exekučního řádu vykládat tak, že nebrání tomu, aby vnitrostátní soud v souladu s čl. 6 odst. 1, čl. 7 odst. 1 a článkem 8 [uvedené směrnice] přiznal sdružení na ochranu práv spotřebitelů postavení vedlejšího účastníka v exekučním řízení?“

III – Analýza

A – K otázce, zda má Soudní dvůr vydat rozhodnutí ve věci samé

20. Vzhledem k vývoji, o kterém byl Soudní dvůr informován a který se v podstatě týká údajného zpětvzetí návrhu na nucený výkon podaného proti M. Vašutovi – vývoj, který podrobněji popíšu dále – je důvodné se zabývat otázkou, zda má Soudní dvůr stále pravomoc k rozhodnutí o předběžných otázkách, které mu byly položeny.

21. Především a v návaznosti na to, co jsem měl již příležitost konstatovat⁷, se mi zdá nutné, aby Soudní dvůr zachoval poměrně striktní přístup, pokud jde o rozsah jeho pravomoci.

22. Je sice pravda, že podle ustálené judikatury je vnitrostátní soud schopen nejlépe posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání svého rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru⁸.

23. V tomto smyslu je celkem běžné, že přezkum skutečné existence sporu, o kterém předkládající soud rozhoduje, což je podmínka pro to, aby byla dána pravomoc Soudního dvora, je postaven naroveň s posouzením vnitřní relevance položených otázek, která souvisí s užitečným účinkem odpovědi pro vyřešení sporu v původním řízení.

24. Ačkoli lze snadno připustit, že užitečný účinek položených otázek lze předpokládat, je mnohem choulostivější učinit závěr, že od předložení žádosti je s výjimkou výjimečných případů dána pravomoc Soudního dvora. Již pojmově nelze pravomoc, a zejména pravomoc Soudního dvora, předpokládat, nýbrž musí se zjistit.

25. Z toho plyne, že na rozdíl od relativní pružnosti, kterou se podle mého názoru musí vyznačovat posouzení vnitřní relevance položených otázek – problematika, ke které se vrátím ve druhé části tohoto stanoviska – Soudní dvůr musí být při posuzování samotné existence sporu pozornější.

6 — Sdružení HOOS odkazuje na rozsudek ze dne 6. října 2009, Asturcom Telecomunicaciones (C-40/08, Sb. rozh. s. I-9579), jakož i na usnesení ze dne 16. listopadu 2010, Pohotovost (C-76/10, Sb. rozh. s. I-11557).

7 — Viz mé stanovisko ve věci Macinský a Macinská (C-482/12), jež je projednávána před Soudním dvorem.

8 — Rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan (C-467/08, Sb. rozh. s. I-10055, body 21 a násl., jakož i citovaná judikatura), a ze dne 9. prosince 2010, Fluxys (C-241/09, Sb. rozh. s. I-12773, bod 28).

26. Tato existence sporu je základní podmínkou pravomoci Soudního dvora, která může, ba případně musí být, ověřena i bez návrhu⁹.

27. Je ostatně ustálenou judikaturou, že vnitrostátní soudy mohou předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce pouze tehdy, pokud před nimi skutečně probíhá spor, v jehož rámci mají vydat rozhodnutí, které je způsobilé vzít do úvahy rozsudek o předběžné otázce¹⁰. V důsledku toho Soudní dvůr nemá pravomoc k projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, pokud je řízení před předkládajícím soudem v době předložení této žádosti již ukončeno¹¹. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, a tedy i pravomoc Soudního dvora, se nezakládá na podávání poradních stanovisek o obecných nebo hypotetických otázkách¹², ale na potřebě skutečného řešení existujícího soudního sporu. Pokud je tento spor ukončen, zanikne souběžně i nezbytnost odpovědi na předběžné otázky.

28. Tyto poznatky, jež byly připomenuty teprve nedávno¹³, nemají pouze praktickou hodnotu v tom smyslu, že v konečném důsledku mohou přispět k zefektivnění toku věcí, o kterých má Soudní dvůr rozhodnout. Pomáhají vymezit úlohu Soudního dvora v tomto ohledu, tedy soudní pravomoc k podání výkladu, která nemůže být vykonávána abstraktně, avšak musí nutně souviset se skutečně položenou otázkou ve věci v původním řízení. Kdyby tomu tak nebylo, existovalo by značné riziko, že Soudní dvůr zasáhne do právní debaty, která v konečném výsledku nemá vztah k výkladu unijního práva¹⁴. Z těchto zásad nutně vyplývá, že pokud se ukáže, že otázky položené v rámci řízení o předběžné otázce nesouvisí s aktuálním sporem, není namístě, aby na ně Soudní dvůr odpovídal.

29. Je nepochybně na předkládajícím soudu, aby ukázal, že jeho žádost souvisí se sporem, který před ním skutečně probíhá. Podle právní věty vycházející z rozsudku Foglia¹⁵ je nezbytné, aby vnitrostátní soudy vyjasnily důvody, pokud nevyplývají jasně ze spisu, proč považují zodpovězení jimi položených otázek za nezbytné pro řešení sporu. Povinnost Soudního dvora respektovat odpovědnost vnitrostátního soudu zároveň implikuje, že vnitrostátní soud musí vzít do úvahy funkci, kterou plní Soudní dvůr v řízení o předběžné otázce. Soudní dvůr tak nedávno učinil závěr, že nebylo třeba, aby rozhodl v případě, kdy předkládající soud přes výzvu zachoval svou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, přičemž nezaujal stanovisko k dopadu vývoje nebo událostí, o kterých se Soudní dvůr dozvěděl, jak na rozhodnutí, které mělo být vydáno v původním řízení, tak na relevanci předběžných otázek pro rozhodnutí sporu v původním řízení¹⁶.

30. Jaké závěry je třeba v projednávaném případě z těchto zásad vyvodit?

31. V souhrnu Soudní dvůr čelí zvláštní situaci, která se vyznačuje následujícími dvěma skutečnostmi.

32. Zprvce Pohotovost ve svém písemném vyjádření předloženém na základě čl. 23 odst. 2 statutu Soudního dvora Evropské unie informovala Soudní dvůr zejména o tom, že dne 14. listopadu 2012 učinila u předkládajícího soudu podání, kterým vzala svůj návrh na výkon rozhodnutí zpět v plném rozsahu, a navrhla mu tak, aby exekuci „zastavil“. Pohotovost ve svém vyjádření zdůraznila, že

9 — Viz zejména rozsudek ze dne 11. září 2008, UGT-Rioja a další (C-428/06 až C-434/06, Sb. rozh. s. I-6747, bod 40), jakož i usnesení ze dne 22. října 2012, Šujetová (C-252/11).

10 — V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2005, García Blanco (C-225/02, Sb. rozh. s. I-523, bod 27), jakož i usnesení ze dne 24. března 2009, Nationale Loterij (C-525/06, Sb. rozh. s. I-2197, body 10 a 11).

11 — Rozsudky ze dne 21. dubna 1988, Pardini (338/85, Recueil, s. 2041, bod 11), a ze dne 4. října 1991, Society for the Protection of Unborn Children Ireland (C-159/90, Recueil, s. I-4685, bod 12).

12 — Rozsudek ze dne 7. listopadu 2013, Romeo (C-313/12, bod 40 a citovaná judikatura).

13 — Viz výše uvedené usnesení Šujetová (body 27 až 32), jakož i rozsudek ze dne 24. října 2013, Stoilov i Ko (C-180/12, body 39, 44 a 46).

14 — V souvislosti s věcí v původním řízení totiž z písemných vyjádření vyplývá, že slovenské soudy rozdílně vykládají ustanovení občanského soudního řádu a exekučního řádu týkající se práva sdružení na ochranu spotřebitelů vstoupit do exekučních řízení jako vedlejší účastníci. K tomu se přidávají podezření z podjatosti osob účastnících se exekučního řízení, v projednávaném případě soudního exekutora pověřeného exekucí (viz bod 15 tohoto stanoviska).

15 — Rozsudek ze dne 16. prosince 1981 (244/80, Recueil, s. 3045, body 17 a 20).

16 — To je situace ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 27. června 2013, Di Donna (C-492/11, bod 28). V tomto smyslu viz rovněž výše uvedený rozsudek Stoilov i Ko (body 39, 44 a 46).

předkládající soud je podle čl. 57 odst. 1 písm. c) exekučního řádu povinen rozhodnout o zpětvzetí jejího návrhu a zastavit exekuční řízení, a že v každém případě vzhledem k tomu, že spor ve věci v původním řízení zanikl, není důvodné, aby Soudní dvůr o projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce rozhodoval.

33. Zadruhé předkládající soud, který byl Soudním dvorem vyzván, aby potvrdil, zda vzhledem k takto oznámenému zpětvzetí návrhu stále rozhoduje o sporu, v jehož rámci původně předložil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, a zda vzhledem k této okolnosti zachovává tuto žádost, v dopise ze dne 2. července 2013 pouze uvedl, že věc je stále projednávána a že z tohoto důvodu svou žádost zachovává. Tento soud doplnil tuto informaci dopisem došlým Soudnímu dvoru dne 10. září 2013, v němž upřesnil, že se dozvěděl o návrhu společnosti Pohotovost' na „zastavení“¹⁷ exekučního řízení a kromě toho, že se spis nachází u Krajského soudu v Prešově (Krajský soud v Prešově), jenž rozhoduje o odvolání podaném proti usnesení o předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.

34. Je zajisté zcela překvapující a politováníhodné, že předkládající soud nejprve nepovažoval za nutné uvědomit Soudní dvůr o procesní skutečnosti, ke které došlo o málo více než jeden měsíc po podání projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a dále, že třebaže ho k tomu Soudní dvůr vyzval, neuvedl přesné důvody, proč měl za to, že je věc v původním řízení stále projednávána, i přes to, že mezi exekučním řízením vedeným na vnitrostátní úrovni a tímto řízením o předběžné otázce zřejmě existuje vztah absolutní závislosti.

35. S ohledem na duch spolupráce, kterým se musí řídit vztahy mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy¹⁸, bylo totiž možné očekávat, že předkládající soud v takové situaci a poté, co se ho Soudní dvůr v této souvislosti dotázal, poskytne informace o právních důsledcích takového zpětvzetí na jeho rozhodnutí, aby odůvodnil potřebu odpovědi na předběžnou otázku pro vyřešení sporu, a tím pádem i pravomoc Soudního dvora.

36. Nicméně v případě, že – jako v projednávané věci – existuje pochybnost ohledně posouzení důsledků procesní skutečnosti pro samotnou existenci sporu, tato pochybnost musí být vyřešena ve prospěch předkládajícímu soudu. V tomto smyslu se Soudní dvůr při několika příležitostech snažil za účelem předejití jakémukoliv narušení dobré spolupráce mezi ním a vnitrostátními soudy důvěřovat úsudku vnitrostátního soudu¹⁹.

37. Mimoto nelze zapomínat na to, že v rámci řízení o předběžné otázce, jež nastoluje dialog mezi soudy, je vnitrostátní soud privilegovaným protějškem Soudního dvora. Za okolností projednávaného případu by bylo choulostivé vycházet z informace sdělené jedním z účastníků sporu v původním řízení za účelem učinění závěru, že věc v původním řízení je od nynějška zcela bezpředmětná²⁰, a tedy že Soudní dvůr nemá pravomoc.

38. S ohledem na duch spolupráce a vzájemnou důvěru, kterými se musí řídit vztahy mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, jsem tedy názoru, že Soudní dvůr musí nicméně důvěřovat závěru, ke kterému došel předkládající soud, a tudíž prohlásit, že má k projednání této věci pravomoc.

17 — Předkládající soud však uvedl, že tento návrh mu byl oznámen dne 27. prosince 2012.

18 — V tomto smyslu musí být připomenuto, že bod 30 doporučení pro vnitrostátní soudy o zahajování řízení o předběžné otázce (Úř. věst. 2012, C 338, s. 1) výslovně uvádí, že v zájmu řádného průběhu řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem a zachování jeho užitečného účinku přísluší předkládajícímu soudu, aby Soudní dvůr uvědomil o veškerých procesních skutečnostech, jež by mohly mít dopad na postup řízení před Soudním dvorem.

19 — V tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 16. ledna 1974, Rheinmühlen-Düsseldorf (166/73, Recueil, s. 33, bod 4), a ze dne 16. prosince 2008, Cartesio (C-210/06, Sb. rozh. s. I-9641, bod 96).

20 — V tomto smyslu se věc v původním řízení odlišuje od věci, v níž bylo vydáno výše uvedené usnesení Šujetová, které následovalo bezprostředně po zpětvzetí návrhu paní Šujetové, na kterou se vztahovala ochrana vyplývající ze směrnice 93/13, a nikoli po informaci pocházející pouze od úvěrové společnosti.

B – *K předběžným otázkám*

39. Úvodem je třeba přezkoumat vnitřní relevanci předběžných otázek, a tedy jejich přípustnost vzhledem k tomu, že slovenská a německá vláda vyjádřily v tomto ohledu ve svých písemných vyjádřeních vážné pochybnosti.

40. Tyto vlády v podstatě poukázaly na to, že předkládající soud neuvedl důvody, proč ustanovení směrnice 93/13 souvisejí se sporem v původním řízení, a tedy v jakém rozsahu je odpověď Soudního dvora nezbytná pro vyřešení uvedeného sporu. Předkládající soud nepožaduje žádnou informaci, která by se vztahovala k posouzení případných zneužívajících smluvních klauzulí, nýbrž jeho cílem je dosáhnout přezkumu vnitrostátních procesních pravidel, na která se nevztahuje harmonizace vyplývající z této směrnice. Slovenská vláda mimoto zdůrazňuje, že druhá otázka, kterou předkládající soud žádá Soudní dvůr o stanovisko k ustanovením vnitrostátního práva, musí být v každém případě prohlášena za nepřipustnou.

41. Jsem toho názoru, že ač jsou pochybnosti vznesené ohledně přípustnosti položených otázek zcela pochopitelné, Soudní dvůr se musí v co největším možném rozsahu a v souladu s duchem spolupráce, ve kterém se má řízení o předběžné otázce vést, snažit poskytnout předkládajícímu soudu užitečnou odpověď.

42. Není přitom vyloučeno, že se položené otázky, posuzované společně a po částečném přeformulování, mohou v kontextu věci v původním řízení ukázat relevantní.

43. Předkládající soud totiž zřejmě nežádá o výklad ustanovení směrnice 93/13 ve světle Listiny, nýbrž hodlá svými dvěma předběžnými otázkami zjistit, zda účinnost systému ochrany přiznané spotřebitelům před zneužívajícími klauzulemi je nějakým způsobem narušena pravidly vnitrostátního práva, která sdružením na ochranu spotřebitelů nepřiznávají právo vstoupit do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezů jako vedlejším účastníkům.

44. V tomto ohledu z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že ve věci v původním řízení sdružení HOOS podalo návrh na vstup do exekučního řízení zahájeného společností Pohotovost' proti M. Vašutovi jako vedlejší účastník zejména proto, že mělo za to, že předkládající soud svým rozhodnutím zastavit exekuční řízení jen částečně a povolit tuto exekuci ve zbývajících částech spotřebiteli neposkytl dostatečnou ochranu *ex offio* před zneužívající rozhodčí doložkou a nevyvodil všechny právní důsledky z neuvedení RPSN ve smlouvě o spotřebitelském úvěru.

45. Vzhledem k procesnímu vývoji věci týkajících se výkladu směrnice 93/13 mohou ostatně snadno pochopit váhání předkládajícího soudu. Svědčí o tom především rozhodnutí uváděná předkládajícím soudem²¹ v této souvislosti, a obecněji judikatura Soudního dvora v dotčené oblasti, která, přestože připomíná zásadu procesní autonomie, vymezuje ji ve světle zásad efektivity a rovnocennosti²².

46. Jsem tedy toho názoru, že je třeba mírně přeformulovat položené otázky tak, že mají za cíl určit, zda unijní právo, a zejména systém ochrany stanovený směrnicí 93/13, vyžaduje nebo naopak vylučuje, aby bylo sdružení na ochranu spotřebitelů umožněno vstoupit do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezů jako vedlejšímu účastníkovi.

21 — Výše uvedený rozsudek *Asturcom Telecomunicaciones* se týkal návrhu na nucený výkon pravomocného rozhodčího nálezů, který byl vydán bez účasti spotřebitele a povinnosti soudu rozhodujícího o návrhu na výkon rozhodnutí z úřední povinnosti posoudit, zda rozhodčí doložka byla zneužívající. Výše uvedené usnesení *Pohotovost'* v návaznosti na uvedený rozsudek uvádí, že soud rozhodující o návrhu na výkon rozhodnutí je povinen z úřední povinnosti posoudit, zda sankce stanovená ve smlouvě o úvěru je zneužívající.

22 — Viz zejména rozsudky ze dne 14. června 2012, *Banco Español de Crédito* (C-618/10), a ze dne 14. března 2013, *Aziz* (C-415/11).

47. Po těchto upřesněních vyličím v následujících úvahách důvody, proč, podobně jako slovenská a německá vláda, jakož i Evropská komise, zastávám názor, že otázka práva sdružení na ochranu spotřebitelů na vstup do řízení o individuálních sporech jako vedlejších účastníků není přímo ani nepřímo upravena unijním právem. Poté, co vyličím důvody, proč ustanovení směrnice 93/13, a obecněji unijní právo, nebrání ustanovení vnitrostátního práva, které vylučuje vedlejší účastenství sdružení na ochranu spotřebitelů (oddíl 1 níže), uvedu, proč naopak nic nebrání tomu, aby vnitrostátní ustanovení nebo vnitrostátní soud takové vedlejší účastenství připustil (oddíl 2 níže).

1. Směrnice 93/13 nebrání ustanovení vnitrostátního práva, které vylučuje vedlejší účastenství sdružení na ochranu spotřebitelů

48. Bez dalšího je totiž nutno uvést, že ustanovení směrnice 93/13, a zejména ustanovení zmíněná předkládajícím soudem, neobsahují žádnou zmínku o případném právu sdružení na ochranu spotřebitelů na vstup do řízení o individuálních sporech jako vedlejší účastník obecně²³, a konkrétně do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu.

49. Obecněji směrnice 93/13, která zavádí minimální harmonizaci, neharmonizuje procesní prostředky, které mají tato sdružení k dispozici²⁴.

50. Zbývá však určit, zda sledování cílů stanovených směrnicí 93/13, zejména cílů zmíněných v člancích 6 a 7 této směrnice, musí nepřímo vést k zakotvení tohoto práva s ohledem na zásadu efektivity, která je jako jediná v projednávaném případě zpochybňována.

51. Připomínám, že podle ustálené judikatury vychází systém ochrany zavedený směrnicí 93/13 z myšlenky, že spotřebitel se nachází v nerovném postavení vůči prodávajícímu nebo poskytovateli, co se týče jak slabší vyjednávací pozice, tak úrovně informovanosti, což jej vede k tomu, že přistoupí na podmínky předem vyhotovené prodávajícím nebo poskytovatelem, aniž může ovlivnit jejich obsah²⁵.

52. Vzhledem ke znevýhodněnému postavení spotřebitele čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13 stanoví, že zneužívající klauzule nejsou pro spotřebitele závazné. Jak vyplývá z judikatury, jedná se o kogentní ustanovení, které směřuje k nahrazení formální rovnováhy, kterou smlouva nastoluje mezi právy a povinnostmi smluvních stran, rovnováhou skutečnou, která může obnovit rovnost mezi těmito smluvními stranami²⁶.

53. Soudní dvůr za účelem zajištění ochrany požadované směrnicí 93/13 několikrát zdůraznil, že takové nerovné postavení mezi spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem může být narovnáno pouze pozitivním zásahem, vnějším ve vztahu k samotným smluvním stranám²⁷.

54. Z přezkumu judikatury Soudního dvora týkající se směrnice 93/13 podle mého názoru jasně vyplývá, že předmětný „vnější zásah“ spočívá především v zásahu soudu, který má rozhodnout o sporu, a to nezávisle na povaze sporu nebo na fázi řízení, ve které rozhoduje. Povinnost soudu přezkoumat z úřední povinnosti zneužívající charakter určité klauzule ve smlouvě, kterou posuzuje²⁸, totiž představuje prostředek vhodný k dosažení výsledku stanoveného v článku 6 směrnice 93/13, a sice

23 — Tato otázka se liší od žalob na obranu, které mohou podat sdružení (viz body 59 a násl. tohoto stanoviska).

24 — Viz bod 19 stanoviska generálního advokáta Mengozziho ze dne 5. září 2013 ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 5. prosince 2013, Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León (C-413/12).

25 — Rozsudky ze dne 27. června 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores (C-240/98 až C-244/98, Recueil, s. I-4941, bod 25); ze dne 26. října 2006, Mostaza Claro, (C-168/05, Sb. rozh. s. I-10421, bod 25), jakož i výše uvedené usnesení Pohotovost' (bod 37).

26 — Výše uvedený rozsudek Mostaza Claro (bod 36); rozsudek ze dne 4. června 2009, Pannon GSM (C-243/08, Sb. rozh. s. I-4713, bod 25), a výše uvedené usnesení Pohotovost' (bod 38).

27 — Výše uvedené rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores (bod 27); Mostaza Claro (bod 26); Asturcom Telecomunicaciones (bod 31), jakož i výše uvedené usnesení Pohotovost' (bod 39).

28 — Viz zejména výše uvedené rozsudky Banco Español de Crédito (body 42 až 44), jakož i Aziz (body 46 a 47).

zabránit tomu, aby byl konkrétní spotřebitel zneužívající klauzulí vázán, a přispět ke splnění cíle stanoveného v článku 7 této směrnice, jelikož takový přezkum může mít odrazující účinek napomáhající zabránění dalšímu používání zneužívajících klauzulí ve smlouvách uzavíraných mezi spotřebiteli a prodávajícími nebo poskytovateli²⁹.

55. V situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, mám za to, že z judikatury jasně vyplývá, že takový zásah přísluší soudu, který rozhoduje v řízení o nuceném výkonu pravomocného rozhodčího nálezu. Jak Soudní dvůr zdůraznil, pokud vnitrostátní soud, k němuž byl podán návrh na nucený výkon pravomocného rozhodčího nálezu, musí podle vnitrostátních procesních pravidel posoudit i bez návrhu rozpor rozhodčí doložky s vnitrostátními kogentními pravidly, musí rovněž i bez návrhu posoudit zneužívající charakter této doložky s ohledem na článek 6 uvedené směrnice, má-li za tímto účelem k dispozici nezbytné informace o právním a skutkovém stavu³⁰.

56. Právě tímto zásahem soudu je plně zaručena účinnost ochrany spotřebitelů před zneužívajícími smluvními klauzulemi, jelikož při neexistenci dohody mezi smluvními stranami je v zásadě pouze soud oprávněn určit, že zneužívající klauzule je neplatná, nebo změnit její obsah.

57. Podle informací poskytnutých slovenskou vládou má vykonávací soud podle § 2 ve spojení s § 45 odst. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 o rozhodčím řízení, ve znění změn, povinnost v určitých případech zastavit výkon rozhodnutí, zejména pokud rozhodčí nález zavazuje účastníka rozhodčího řízení k plnění, které je objektivně nemožné. Předkládající soud má tedy povinnost nejen přezkoumat zneužívající charakter klauzulí ve sporné smlouvě o úvěru, ale může i výkon rozhodnutí zastavit³¹.

58. Z předkládacího rozhodnutí ostatně jasně vyplývá, že předkládající soud, jemuž byla předložena věc před výkonem rozhodčího nálezu, uplatnil a shledal nepřijatelnou zneužívající klauzuli týkající se úroku z prodlení³², avšak patrně nepovažoval za nezbytné uplatnit z úřední povinnosti zneužívající charakter rozhodčí doložky obsažené ve smlouvě uzavřené mezi účastníky v původním řízení³³.

59. Vzhledem k této úvaze si umím jen stěží představit, v čem by vedlejší účastenství sdružení spotřebitelů mohlo zaručit účinnost ochrany spotřebitelů vyplývající ze směrnice 93/13. Takové vedlejší účastenství nemůže soudu usnadnit posouzení zneužívajícího charakteru klauzulí sporné smlouvy nebo jej k takovému posouzení přimět.

60. I když úloha, kterou může plnit sdružení na ochranu spotřebitelů při sledování cílů směrnice 93/13, nesmí být nijak opomíjena, nachází se, jak vyplývá z dvacátého třetího bodu odůvodnění této směrnice, na zcela jiné úrovni a ve zcela jiném rámci, než je úloha soudu. Přímé žaloby na zdržení se jednání podané osobami nebo organizacemi, které mají oprávněný zájem na ochraně spotřebitelů, mají v zásadě preventivní povahu a odrazující účel a jsou nezávislé na jakémkoliv konkrétním individuálním sporu³⁴.

29 — Rozsudek ze dne 21. listopadu 2002, Cofidis (C-473/00, Recueil, s. I-10875, bod 32); výše uvedený rozsudek Mostaza Claro (bod 27) a výše uvedené usnesení Pohotovost' (bod 41).

30 — V tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky Pannon GSM (bod 32); Asturcom Telecomunicaciones (bod 53), jakož i výše uvedené usnesení Pohotovost' (bod 51).

31 — Připomínám, že ve výše uvedeném usnesení Pohotovost' (body 40 a 41) Soudní dvůr již poskytl značná upřesnění o možnostech, které má soud v případě smluv, které neuvádějí RPSN.

32 — Dne 29. června 2011 bylo rozhodnuto, že je třeba zastavit řízení v části týkající se vymáhání úroku z prodlení ze směnky ve výši 0,25 % denně z částky 309 eur od 8. července 2010 do zaplacení, a že soudnímu exekutorovi se nepřiznává náhrada exekučního řízení v zastavené části řízení.

33 — Příloha směrnice 93/13, která obsahuje demonstrativní seznam klauzulí, které mohou být prohlášeny za zneužívající, v bodě 1 písm. q) uvádí klauzule, jejichž cílem nebo následkem je „zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výlučně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů, nebo bránění uplatnění tohoto práva, nepřiměřené omezování důkazů, které má spotřebitel k dispozici, nebo ukládání důkazního břemene, které by podle použitelných právních předpisů mělo přisloušet druhé smluvní straně, spotřebiteli“.

34 — Rozsudek ze dne 26. dubna 2012, Intel (C-472/10, bod 37 a citovaná judikatura). Viz rovněž bod 12 stanoviska generálního advokáta Geelhoeda ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 9. září 2004, Komise v. Španělsko (C-70/03, Sb. rozh. s. I-7999).

61. Soudní dvůr tak připomněl, že čl. 7 odst. 1 směrnice 93/13 ukládá členským státům povinnost zajistit, aby existovaly přiměřené a účinné prostředky k zabránění používání zneužívajících klauzulí ve spotřebitelských smlouvách, a že v této souvislosti z odstavce 2 tohoto ustanovení vyplývá, že výše uvedené prostředky obsahují možnost osob nebo organizací, které mají oprávněný zájem na ochraně spotřebitelů, požádat soudy o rozhodnutí, zda klauzule sepsané pro obecné použití jsou zneužívající, a případně se domoci jejich zákazu³⁵.

62. Tato ustanovení ukládají členským státům povinnost umožnit sdružením na ochranu spotřebitelů podat vlastní opravné prostředky proti zneužívajícím klauzulím na základě jejich oprávněného zájmu. Naproti tomu směrnice 93/13, ostatně stejně jako akty, které upravují žaloby na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů³⁶, neobsahuje ustanovení upravující úlohu, která může nebo musí být přiznána sdružením na ochranu spotřebitelů v rámci individuálních sporů týkajících se spotřebitele.

63. V důsledku toho taková vnitrostátní právní úprava, jako je právní úprava dotčená v původním řízení, která nestanoví možnost, aby sdružení na ochranu spotřebitelů vstoupila jako vedlejší účastník do řízení o výkonu soudního rozhodnutí nebo pravomocného rozhodčího nálezu, nenarušuje účinnost cílů sledovaných směrnicí 93/13.

64. Kromě toho je třeba dodat, že podle právní úpravy dotčené v původním řízení může sdružení přímo zastupovat takového spotřebitele ve všech řízeních, včetně výkonu rozhodnutí, na základě plné moci udělené tímto spotřebitelem. Pokud jde o eventualitu, že by takový spotřebitel nebyl vyrozuměn o řízení, které se ho týká, taková situace nemůže vést k výkladu zásady efektivity v tom smyslu, že za těchto okolností tato zásada vyžaduje uznat právo sdružení na ochranu spotřebitelů na vstup do řízení jako vedlejší účastník za účelem zastoupení chybějící obrany tohoto spotřebitele, jelikož zásada efektivity neznámá, že je třeba zcela zastoupit úplnou nečinnost dotyčného spotřebitele³⁷.

65. Zbývá ještě přezkoumat, zda ustanovení Listiny, která byla zmíněna předkládajícím soudem, mohou tento závěr změnit.

66. Co se nejprve týče článku 38 Listiny, který stanoví, že „[v] politikách Unie je zajištěna vysoká úroveň ochrany spotřebitele“, byť není uveden mezi příklady ve vysvětlení k Listině³⁸, mám za to, že tento článek, jenž se nijak nevztahuje k přímo vymezené individuální právní situaci, zakotvuje zásadu, a nikoli právo³⁹, a lze se ho tedy dovolávat v souladu s čl. 52 odst. 5 Listiny pouze pro účely výkladu a přezkumu legality unijních legislativních aktů, v projednávaném případě směrnice 93/13.

67. Ačkoli směrnice 93/13 přiznává sdružením na ochranu spotřebitelů oprávněný zájem na ochraně spotřebitelů tím, že požádají soudy o rozhodnutí, zda klauzule sepsané pro obecné použití jsou zneužívající, a případně se domohou jejich zákazu, tato směrnice nezakládá právo těchto sdružení vstoupit jako vedlejší účastník do řízení o individuálních sporech týkajících se takových spotřebitelů a článek 38 Listiny nemůže v tomto ohledu vyžadovat, aby tato směrnice byla vykládána ve prospěch uznání takového práva.

35 — Výše uvedený rozsudek Intel (body 35 a 36 a citovaná judikatura).

36 — Je totiž zajímavé poznamenat, že směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/22/ES ze dne 23. dubna 2009 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů (Úř. věst. L 110, s. 30) a ani směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, s. 64), nestanoví možnost, aby sdružení na ochranu spotřebitelů vstoupilo do řízení o individuálním sporu jako vedlejší účastník.

37 — V tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Asturcom Telecomunicaciones (bod 47).

38 — Vysvětlení k Listině základních práv (Úř. věst. 2007, C 303, s. 17) uvádí jako příklad zásad uznaných v Listině články 25, 26 a 37.

39 — Ohledně rozdílu mezi „právy“ a „zásadami“ a podmínek dovolání se těchto zásad odkazují zejména na bod 43 a násl. stanoviska generálního advokáta Cruze Villalóna ve věci Association de médiation sociale (C-176/12), jež je v současné době projednávána u Soudního dvora.

68. Pokud jde o článek 47 Listiny, připomínám, že stanoví právo na účinnou právní ochranu a na přístup k nestrannému soudu, což podle okolností případu implikuje poskytnutí bezplatné právní pomoci každému, kdo nemá dostatečné prostředky, pokud je to nezbytné k zajištění účinného přístupu ke spravedlnosti.

69. Vzhledem k tomu, jak jsem připomněl výše, že směrnice 93/13 ve sporech týkajících se prodávajícího nebo poskytovatele a spotřebitele vyžaduje pozitivní zásah, vnější ve vztahu ke smluvním stranám, a sice zásah soudu rozhodujícího o takových sporech, je přitom podle mého názoru obtížné tvrdit, že nepovolení vstupu sdružení jako vedlejšího účastníka do řízení na podporu spotřebitele ve sporu mezi tímto spotřebitelem a prodávajícím nebo poskytovatelem je porušením práva tohoto spotřebitele na účinnou právní ochranu, jak je zaručeno tímto článkem 47. Mimoto vedlejší účastenství sdružení na ochranu spotřebitelů nelze ani klást naroveň s bezplatnou právní pomocí, která musí být na základě odstavce 4 uvedeného článku 47 v určitých případech poskytnuta těm, kdo nemají dostatečné prostředky.

70. Co se dále týče možnosti sdružení na ochranu spotřebitelů dovolávat se v tomto kontextu tohoto článku 47, je třeba konstatovat, že nepovolením vstupu tohoto sdružení jako vedlejšího účastníka do řízení týkajícího se spotřebitele není dotčeno jeho právo na účinnou právní ochranu za účelem obrany jeho práv jako sdružení tohoto druhu, zejména jeho právo na podání hromadné žaloby uznané článkem 7 odst. 2 směrnice 93/13.

2. Směrnice 93/13 nevylučuje, aby právo na vstup do řízení jako vedlejší účastník bylo přiznáno sdružením na ochranu spotřebitelů

71. Naproti tomu jsem toho názoru, že vzhledem k tomu, že směrnice 93/13 zavádí minimální harmonizaci, mohou členské státy na základě článku 8 této směrnice přijmout nebo ponechat v platnosti přísnější ustanovení slučitelná se Smlouvou v oblasti působnosti této směrnice, aby zajistily nejvyšší stupeň ochrany spotřebitele, a že taková vnitrostátní právní úprava, jako je § 93 odst. 2 slovenského občanského soudního řádu, může sdružením na ochranu spotřebitelů přiznat právo na vstup do občanskoprávních řízení ve věci samé jako vedlejší účastníkům na podporu spotřebitelů. Stejně tak tato ustanovení nesmějí bránit tomu, aby soud v případě souhlasu dotyčného spotřebitele připustil vstup sdružení na ochranu spotřebitelů jako vedlejších účastníků do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu.

72. Na takové vedlejší účastenství lze totiž nahlížet tak, že podporuje ochranu spotřebitelů, jak je stanovena zejména směrnicí 93/13, tím, že tímto způsobem přináší další zásah, který není stanoven touto směrnicí a doplňuje vnější pozitivní zásah soudu, jak ho vyžaduje uvedená směrnice. Jak zmínilo sdružení HOOS, zásah sdružení na ochranu spotřebitelů může vést soud k tomu, aby věnoval pozornost některým vnitrostátním praktikám nebo klauzulím, které jiné vnitrostátní soudy považovaly za zneužívající.

73. Mimoto vedlejší účastenství sdružení na ochranu spotřebitelů ve vykonávacím řízení musí být za předpokladu, že způsob a podmínky jeho připuštění nejsou méně příznivé než ty, které se týkají obdobných řízení na základě vnitrostátního práva, považováno za plně v souladu se zásadou rovnocennosti. Pokud jde o věc v původním řízení, je zřejmé, že otázka vedlejšího účastenství sdružení na ochranu spotřebitelů se ve smyslu § 37 odst. 1 exekučního řádu týká všech osob, které hodlají vstoupit jako vedlejší účastníci do jakéhokoli exekučního řízení, bez ohledu na jejich postavení nebo dotčenou oblast.

74. S ohledem na výše uvedené navrhuji předkládajícímu soudu odpovědět, že ochrana přiznaná spotřebitelům směrnicí 93/13, ve spojení s články 38 a 47 Listiny, musí být vykládána v tom smyslu, že za takových okolností, jaké nastaly v původním řízení, nebrání ustanovení vnitrostátního práva, které neumožňuje sdružení na ochranu práv spotřebitelů vstoupit do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu jako vedlejší účastník. Tato ustanovení nebrání ani tomu, aby soud vstup takového sdružení do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu jako vedlejší účastník povolil.

IV – Závěry

75. Vzhledem k předcházejícím úvahám navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky položené Okresným soudem Svidník následujícím způsobem:

Ochrana přiznaná spotřebitelům směrnicí Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách [zneužívajících klauzulích] ve spotřebitelských smlouvách, zejména její čl. 6 odst. 1, čl. 7 odst. 1 a článek 8, ve spojení s články 38 a 47 Listiny základních práv Evropské unie, musí být vykládána v tom smyslu, že za takových okolností, jaké nastaly v původním řízení, nebrání ustanovení vnitrostátního práva, které neumožňuje sdružení na ochranu práv spotřebitelů vstoupit do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu jako vedlejší účastník. Tato ustanovení nebrání ani tomu, aby soud vstup takového sdružení do řízení o nuceném výkonu rozhodčího nálezu jako vedlejší účastník povolil.